

Література:

1. Живолуп Н.М. Соціально-економічні пріоритети відродження українського села // Економіка і регіон. – 2009. – № 2. – С. 34-37.
2. Завербний А.С., Дрималовська Х.В. Конкурентоспроможність вітчизняних підприємств // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2012. – №727. – С. 218-224.
3. Кафлевська С.Г. Соціально-економічні напрями відродження українського села // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2012. – № 2, Т. 5. – С. 196-208.
4. Кондратюк О.І. Конкурентоспроможність сільського господарства та шляхи її підвищення // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1. – С. 56-63.
5. Морозова Г.С. Соціальна інфраструктура села та її вплив на сталий розвиток сільськогосподарських підприємств // Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення: Матеріали II міжнар. наук. практ. конф. (1 жовтня 2011 р., Дніпропетровськ) / За заг. ред. О.Ю. Бобровської. – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2011. – С. 210-214.
6. Чорна Н.П. Модернізація і реконструкція сільського господарства та села / Н.П. Чорна // Інноваційна економіка. – 2010. – № 18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

ДО ПИТАННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЕБУДУВАННЯ

*Шевченко І.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Невід'ємною та стратегічно важливою частиною промисловості та національного господарства України є автомобілебудування, представлене, головним чином, легковим автомобілебудуванням, вантажним автомобілебудуванням і автобусобудуванням.

Нажаль, в останні роки відбулося значне погіршення конкурентних позицій вітчизняних автомобілебудівних підприємств на національному ринку автомобілів. У таких умовах актуалізується необхідність виявлення причин зниження конкурентоспроможності підприємств вітчизняного автомобілебудування.

Повнота ідентифікація причин зниження конкурентоспроможності вітчизняних автомобілебудівних підприємств безпосередньо залежить від якості проведення її оцінювання.

У попередніх публікаціях було наголошено на тому, що:

1) під конкурентоспроможністю підприємства автомобілебудування слід розуміти динамічну властивість автомобілебудівного підприємства щодо

забезпечення конкурентоспроможності автомобілебудівної продукції на ринку продажу автомобілів та ефективності всіх видів діяльності в результаті взаємодії конкурентного потенціалу та факторів зовнішнього середовища у відповідності до обраної конкурентної стратегії на певному етапі життєвого циклу [1];

2) під конкурентоспроможністю продукції підприємства автомобілебудування слід розуміти динамічну властивість автомобілебудівної продукції на певному етапі життєвого циклу здобувати конкурентні переваги за ціновими та неціновими характеристиками у порівнянні з аналогічною автомобілебудівною продукцією на ринку продажу автомобілів у результаті взаємодії конкурентного потенціалу автовиробника та факторів зовнішнього середовища, що супроводжується отриманням економічного, соціального та/або інших ефектів у відповідності до конкурентної стратегії підприємства автомобілебудування [2];

3) під конкурентним потенціалом підприємства автомобілебудування слід розуміти сукупність реалізованих і потенційних виробничих, кадрових, управлінських, інноваційно-інвестиційних, фінансових, стратегічних і ринкових ресурсів автовиробника, що забезпечують конкурентоспроможність автомобілебудівної продукції на ринку продажу автомобілів та ефективність всіх видів діяльності автомобілебудівного підприємства на різних етапах його життєвого циклу [3].

З зазначеного зрозуміло, що оцінка конкурентоспроможності підприємства автомобілебудування має носити інтегральний характер і складатися з:

1) оцінки конкурентоспроможності продукції підприємства автомобілебудування;

2) оцінки конкурентного потенціалу підприємства автомобілебудування.

У свою чергу оцінювання конкурентоспроможності продукції підприємства автомобілебудування має здійснюватися за ціновими та неціновими параметрами відносно основних прямих конкурентів.

Оцінювання конкурентного потенціалу підприємства автомобілебудування передбачає розрахунок інтегрального показника розвитку компонент (виробничий потенціал, кадровий потенціал, управлінський потенціал, інноваційно-інвестиційний потенціал, фінансовий потенціал, стратегічний потенціал і ринковий потенціал).

При цьому особливу важливість отримує обґрунтування та вибір показників, за якими буде здійснюватися оцінювання конкурентоспроможності підприємств автомобілебудування. Так, передбачається:

1) формування первісного переліку показників;

2) експертне оцінювання важливості показників за бальною шкалою;

3) перевірка ступеня узгодженості думок експертів і достовірності експертного опитування;

4) формування вторинного переліку показників (після коригування первинного переліку);

5) здійснення кореляційного аналізу з метою запобігання явища мультиколінеарності;

6) перевірка достовірності результатів кореляційного аналізу;

7) формування остаточного переліку показників.

Окремо слід зазначити на тому, що недостатньо лише здійснити оцінювання конкурентоспроможності підприємства автомобілебудування, слід обов'язково провести пофакторний аналіз – виявити найбільш вагомі чинники, що здійснюють найбільш суттєвий вплив на результуючий показник і потребують найбільш пильної уваги при формуванні конкурентної стратегії автомобілебудівного підприємства.

Перспективи подальших досліджень складає формування авторського методичного підходу до оцінювання конкурентоспроможності підприємств автомобілебудування та його практична апробація.

Література:

1. Шевченко І.Ю. Історична еволюція та сучасна інтерпретація дефініції сутності категорії «конкурентоспроможність підприємства автомобілебудування» / І.Ю. Шевченко // Бізнес Інформ. – 2018. – № 1. – С. 20-27.

2. Шевченко І.Ю. Сутнісна характеристика конкурентоспроможності продукції підприємства автомобілебудування / І.Ю. Шевченко // Економіка. Фінанси. Право: щомісячний інформаційно-аналітичний журнал. – К.: «Аналітик», 2018. – № 3/1. – С. 27-31.

3. Шевченко І.Ю. Конкурентний потенціал підприємств автомобілебудування: сутнісна та структурна характеристика / І.Ю. Шевченко // Економіка. Фінанси. Право: щомісячний інформаційно-аналітичний журнал. – К.: «Аналітик», 2018. – № 8. – С. 34-37.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕОСИНТЕТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ В ДОРОЖНЬОМУ БУДІВНИЦТВІ

Юрченко О.В., к.е.н., доцент,

Гуприна І.

Сумський національний аграрний університет

Використання геосинтетики в дорожньому будівництві вже має свою історію, хоча і не дуже тривалу. За кордоном геосинтетиків у вигляді геотекстилей застосовують з кінця 60-х років.

Область застосування геосинтетиків дуже широка, а використання – ефективне. Геосинтетичні матеріали в Європі застосовуються вже кілька десятиліть, зробивши практично революцію в дорожньому, цивільному і спеціальному будівництві. Економічна ефективність і широка сфера застосування геосинтетиків, в т.ч. в сферах, де вони практично незамінні, дозволяють говорити про них як про вельми перспективні матеріали.